

Lovforslag nr. L 100. Fremsat den 10. november 2000 af arbejdsministeren (Ove Hygum)

Forslag

til

Lov om en generel arbejdsmiljøafgift

§ 1. Der opkræves en generel arbejdsmiljøafgift til staten, som har til formål at tilskynde arbejdsgiverne til at sikre et sikkert og sundt arbejdsmiljø. Afgiften består af to dele:

- 1) En årlig afgift som opkræves fra alle arbejdsgivere i forhold til antallet af fuldtidsbeskæftigede, jf. §§ 2-4.
- 2) En årlig afgift på i alt 280 mio. kr., som opkræves fra forsikringsselskaber, Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring og selvforsikrede offentlige myndigheder og virksomheder i forhold til deres andele af godtgørelser for mén og erstatninger for erhvervsevnetab tilkendt af Arbejdsskadestyrelsen efter lov om sikring mod følger af arbejdsskade, jf. §§ 5-8.

Afgift pr. beregnet fuldtidsbeskæftiget

§ 2. Arbejdsgivere, der er omfattet af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, skal betale en årlig arbejdsmiljøafgift til staten, jf. stk. 2. Afgiften opkræves af Arbejdsmarkedets Tillægspension på statens vegne.

Stk. 2. Afgiften udgør 65 kr. pr. år pr. beregnet fuldtidsbeskæftiget lønmodtager i det foregående år. Antallet af fuldtidsbeskæftigede opgøres svarende til det fra arbejdsgiveren modtagne ATP-bidrag i en forudgående 12 måneders periode, inkl. bidrag indbetalt i henhold til § 2 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 3. Hvis den samlede årlige afgift for en arbejdsgiver udgør under 20 kr., opkræves beløbet ikke.

§ 3. Sker betaling af afgiften ikke rettidigt, skal arbejdsgiveren betale renter af afgiften med

1½ pct. for hver påbegyndt måned fra forfaldsdagen.

Stk. 2. Arbejdsmarkedets Tillægspension har udpantringsret for afgiften, renter og et eventuelt ekspeditionsgebyr, jf. stk. 4.

Stk. 3. Arbejdsmarkedets Tillægspension kan indhente de oplysninger hos skattemyndigheder og andre offentlige myndigheder om den pågældende arbejdsgiver, som er nødvendige for at varetage inddrivelsen af skyldige afgiftsbeløb, renter og ekspeditionsgebyr, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold.

Stk. 4. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om beregning og indbetaling af afgiften, herunder frist for arbejdsgiverens indbetaling af afgiften til Arbejdsmarkedets Tillægspension, og for Arbejdsmarkedets Tillægspensions overførsel af indbetalte afgiftsbeløb og renter heraf til staten. Det kan i disse regler bestemmes, at Arbejdsmarkedets Tillægspension kan opkræve et ekspeditionsgebyr ved påkrav på grund af manglende betaling.

§ 4. Klage over Arbejdsmarkedets Tillægspensions beregning og opkrævning af afgiften kan indbringes for det ankenævn, der er nedsat i medfør af § 28 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, og følger de regler, der gælder for klager over Arbejdsmarkedets Tillægspensions afgørelser i henhold til lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Afgift baseret på godtgørelser for mén og erstatninger for erhvervsevnetab tilkendt af Arbejdsskadestyrelsen

§ 5. Afgiften efter § 1, nr. 2, på i alt 280 mio. kr. pr. år betales af de afgiftspligtige efter stk. 2

ud fra de pågældendes forholdsmæssige andele af de samlede godtgørelser for mén og erstatninger for erhvervsevnetab, som Arbejdsskadestyrelsen har tilkendt efter lov om sikring mod følger af arbejdsskade i det år, hvor afgiften opkræves.

Stk. 2. Afgiftspligtige efter stk. 1 er:

- 1) staten,
- 2) Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring,
- 3) forsikringsselskaber, der tegner arbejdsskadeforsikring, samt
- 4) kommuner, amtskommuner og andre arbejdsgivere, der ikke har tegnet forsikring, jf. § 5, stk. 1-5, og § 74 i lov om sikring mod følger af arbejdsskade.

Stk. 3. Arbejdsskadestyrelsen opgør de enkelte afgiftspligtiges forholdsmæssige andele efter stk. 1.

Stk. 4. Godtgørelser og erstatninger efter stk. 1 består af godtgørelser for varigt mén og éngangs-erstatninger samt hensættelser til dækning af fremtidige løbende erstatninger for tab af erhvervsevne, som Arbejdsskadestyrelsen har tilkendt i kalenderåret.

§ 6. Arbejdstilsynet beregner og opkræver afgiften efter § 5.

Stk. 2. Sker betaling af afgiften ikke rettidigt, skal de afgiftspligtige efter § 5, stk. 2, betale renter af afgiften med 1½ pct. for hver påbegyndt måned fra forfaldsdagen.

Stk. 3. Arbejdstilsynet har udpantningsret for afgiften, renter og et eventuelt ekspeditionsgebyr, jf. stk. 4.

Stk. 4. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om beregning, opkrævning og indbetaling

af afgiften, herunder frist for indbetaling af afgift. Det kan i disse regler bestemmes, at Arbejdstilsynet kan opkræve et ekspeditionsgebyr ved påkrav på grund af manglende betaling.

§ 7. Til dækning af afgiften efter § 5 kan forsikringsselskaberne forhøje præmierne for lovpligtig arbejdsskadeforsikring forholdsmæssigt uanset de trufne forsikringsaftaler.

Stk. 2. Til dækning af afgiften efter § 5 kan Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring forhøje bidraget for lovpligtig sikring mod følger af pludselige løfteskader og erhvervssygdomme.

Stk. 3. De beløb, som Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring opkræver fra de enkelte sikringspligtige arbejdsgivere til dækning af afgiften efter § 5, fastsættes i overensstemmelse med § 53, stk. 2, i lov om sikring mod følger af arbejdsskade.

§ 8. Klage over Arbejdstilsynets beregning og opkrævning af afgiften hos de afgiftspligtige kan indbringes for Arbejdsministeriet.

Stk. 2. Klage skal fremsendes til Arbejdsministeriet inden for en frist af fire uger fra den dag, hvor opkrævning er modtaget.

§ 9. Loven træder i kraft den 1. januar 2001.

§ 10. Første opkrævning af afgiften efter § 2 sker med forfaldstidspunkt den 1. september 2001 på grundlag af ATP-bidrag, der er modtaget i perioden 13. februar 2000 til 12. februar 2001, og vedrører beskæftigelsen efter 1. januar 2000.

§ 11. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget er et led i udmøntningen af finanslovsaftalen mellem regeringen og Socialistisk Folkeparti samt Enhedslisten om et forbedret arbejdsmiljø.

Forslaget skal medvirke til at forstærke indsatsen for et bedre arbejdsmiljø på de enkelte virksomheder. Efter forslaget vil virksomhederne blive pålagt en arbejdsmiljøafgift. Afgiftsordningen indeholder i sig selv en økonomisk tilskyndelse til at styrke indsatsen for et bedre arbejdsmiljø. Forslaget er endvidere et led i en samlet incitamentspakke på arbejdsmiljøområdet. Incitamentspakken består ud over dette forslag af en certificerings- og tilskudsordning og en gebyrbelagt tilsynsordning. Forslag om en certificerings- og tilskudsordning for virksomheder med et særligt godt arbejdsmiljø forventes fremsat i foråret 2001. Forslag om gebyrbelagt tilsyn forventes at indgå i et forslag om ændring af arbejdsmiljøloven, som efter planen vil blive fremsat i januar 2001.

1. Forslagets indhold

Afgiften er en del af en samlet incitamentspakke på arbejdsmiljøområdet

Forslaget om en generel arbejdsmiljøafgift udgør en del af en samlet incitamentspakke på arbejdsmiljøområdet. Forslaget skal ses på baggrund af, at antallet af arbejdsskader stadig er relativt højt efter en række års styrket indsats på området, jf. regeringens handlingsprogram Rent Arbejdsmiljø År 2005 og arbejdsministerens Handlingsplan for forbedring af Arbejdsmiljøet fra 1999.

En styrket indsats på virksomhedsniveau er forudsætningen for at nedbringe antallet af arbejdsskader (arbejdsulykker og erhvervs sygdomme) og den generelle nedslidning på arbejdsmarkedet. En styrket arbejdsmiljøindsats er især væsentlig af hensyn til den enkelte lønmodtager. Men også af hensyn til samfundet, som påføres omkostninger, bl.a. i form af udgifter til overførselsindkomster, ikke mindst førtidspension. En styrket indsats for at nedbringe antallet af arbejds-

skader skal også ses i lyset af regeringens målsætning om en fortsat vækst i arbejdsstyrken.

Med den samlede incitamentspakke på arbejdsmiljøområdet, skabes der en bedre sammenhæng mellem arbejdsmiljøbelastning og udgiftsbyrde, samtidig med at arbejdsgiverne tilskyndes til selv at opprioritere arbejdsmiljøindsatsen.

Incitamentspakken består af følgende tre elementer:

- 1) En arbejdsmiljøafgift,
- 2) en certificerings- og tilskudsordning, hvorefter virksomheder, der kan dokumentere et særligt godt arbejdsmiljø, kan opnå tilskud til betaling af afgiften, jf. nr. 1, og blive fritaget for det gebyrbelagte tilsyn, jf. nr. 3, og
- 3) et gebyrbelagt tilsyn, hvorefter virksomheder inden for særligt belastede brancher skal igennem et intensiveret gebyrbelagt tilsyn fra Arbejdstilsynet.

Den samlede incitamentspakke giver virksomhederne en tilskyndelse til ad frivillighedens vej at forbedre arbejdsmiljøet. Virksomheder med et særligt godt arbejdsmiljø vil som følge af ovenstående element nr. 2 kunne søge om certificering og efterfølgende tilskud til dækning af arbejdsmiljøafgiften. Certificerede virksomheder i særligt belastede brancher bliver ligeledes fritaget for det gebyrbelagte tilsyn efter ovenstående element nr. 3.

Ud over den økonomiske tilskyndelse til at søge om certificering og tilskud, vurderes det også at være et væsentligt incitament, at en certificeret virksomhed vil kunne fremstå som en virksomhed med et særligt godt arbejdsmiljø med deraf følgende profileringsmuligheder på afsætnings- og arbejdsmarkedet.

De virksomheder, der vil kunne blive certificeret, skal have et særligt godt arbejdsmiljø og have taget initiativer, der ligger ud over arbejdsmiljøloven.

Hovedelementerne i certificerings- og tilskudsordningen forventes at blive:

- Via en særlig certificering skal virksomheder med et særligt godt arbejdsmiljø kunne opnå tilskud, der modsvarer arbejdsmiljøafgiften.

- Certificeringen af virksomhederne vil basere sig på overholdelse af kriterier opstillet i en særlig tilskudslov. Kriterierne for certificering vil dels omfatte krav til virksomhedernes egenindsats med henblik på at forbedre arbejdsmiljøet, dels krav til virksomhedernes materielle arbejdsmiljø: Hvad angår virksomhedernes egenindsats handler det bl.a. om at vurdere, om virksomheden opfylder de formelle krav i arbejdsmiljøloven om fx udarbejdelse af den lovpligtige arbejdspladsvurdering, etablering af sikkerhedsorganisation og tilslutning til BST. Derudover forudsættes det, at virksomheden udarbejder og offentliggør en arbejdsmiljøreddegørelse/-regnskab, og at der på virksomheden arbejdes systematisk/metodisk med sundhedsfremme og det rummelige arbejdsmarked.

Vurderingen af virksomhedens materielle arbejdsmiljø indebærer en vurdering af, om der på den pågældende virksomhed er uløste arbejdsmiljøproblemer, der må antages at ville give anledning til fx påbud, hvis Arbejdstilsynet kom på besøg.

- Certificeringen foretages af private institutioner (certificeringsorganer), som Dansk Akkreditering (DANAK) har akkrediteret hertil.
- Virksomhederne betaler for certificeringen. Mindre virksomheder med under ti ansatte vil dog få et tilskud til hel eller delvis dækning af virksomhedernes udgifter i forbindelse med certificeringen.

Med kombinationen af arbejdsmiljøafgiften (element nr. 1) og certificerings- og tilskudsordningen (element nr. 2) skabes der økonomiske incitamenter for den enkelte arbejdsgiver til at gøre en ekstra indsats på arbejdsmiljøområdet.

Der vil være et yderligere incitament for virksomheder i de særligt belastede brancher til at blive certificeret, idet disse virksomheder forventes at opnå den ekstra fordel, at de fritages for det gebyrbelagte tilsyn (element nr. 3).

Mens arbejdsmiljøafgiften både omfatter arbejdsgivere, der er omfattet af arbejdsmiljøloven, og arbejdsgivere, der er omfattet af lovgivning om arbejdsmiljø på andre ministerområder (søfartsområdet under Erhvervsministeriet, luftfartsområdet under Trafikministeriet og offshore-området under Miljø- og Energi ministeriet), vil den planlagte certificerings- og tilskudsordning alene rette sig mod arbejdsgivere, som er omfattet af arbejdsmiljøloven. De kriterier, der forventes fastsat i et kommende forslag om certificerings- og tilskudslov, forventes således ikke umiddel-

bart at kunne anvendes i forhold de specielle arbejdsforhold, der gør sig gældende på de nævnte øvrige områder. I stedet overvejes alternative incitamentsordninger for virksomheder på disse områder.

De tilskud, der gives til certificerede virksomheder, forudsættes finansieret via afgiften. Der afsættes derfor en tilskudsramme med henblik herpå. Ud fra en foreløbig vurdering af, at ca. 20 pct. af det samlede antal beskæftigede er ansat på virksomheder, der umiddelbart må forventes at søge om at blive certificeret og dermed få tilskud, afsættes der en samlet ramme på 105 mio. kr., som dels består af en ramme på 85 mio. kr. vedrørende tilskud, der modsvarer den generelle afgift, dels af en ramme på 20 mio. kr. vedrørende tilskud til hel eller delvis dækning af de mindre virksomheders udgifter ved at blive certificeret.

For så vidt angår virksomheder på de områder, der ikke omfattes af certificerings- og tilskudsordningen (søfart, luftfart og offshore), kan der afsættes en mindre del af rammen til eventuelle særlige incitamentsordninger på disse områder (svarende til deres andel af det samlede antal fuldtidsbeskæftigede).

Der er afsat en tilskudsramme til administration af såvel afgiften som certificerings- og tilskudsordningen på 15 mio. kr. årligt. Det er forudsat, at der er et nettoprovenu til staten på 300 mio. kr. Det budgetterede bruttoprovenu ved arbejdsmiljøafgiften er således 420 mio. kr.:

Budgetmæssige konsekvenser af incitamentspakken

Afgiftsprovenu	300 mio. kr.
Tilskudsramme (i alt)	105 mio. kr.
Administrationsomkostninger	15 mio. kr.
I alt	420 mio. kr.

Arbejdsmiljøafgiften

Dette forslag vedrører det første element i incitamentspakken: En arbejdsmiljøafgift. Forslaget giver grundlag for opkrævning af en generel arbejdsmiljøafgift, som har til formål at tilskynde arbejdsgiverne til at sikre et sikkert og sundt arbejdsmiljø.

Arbejdsmiljøafgiften sammensættes af to dele:

1. En afgift, der opkræves fra alle arbejdsgivere i forhold til antallet af fuldtidsbeskæftigede, og
2. en afgift, der opkræves fra forsikringsselskaber, Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring (AES) og selvforsikrede offentlige myndigheder og virksomheder i forhold til deres andele af godtgørelser for mén og erstatninger for erhvervs- evnetab tilkendt af Arbejdsskadestyrelsen efter lov om sikring mod følger af arbejdsskade.

Ad 1) Denne del af afgiften rammer bredt. Med afgiften gives et signal om, at det er vigtigt at forebygge en bred række af arbejdsmiljøproblemer, som ikke udløser erstatning, men som alligevel kan få følger for den enkelte arbejdstager, og samtidig have økonomiske følgevirkninger for den enkelte virksomhed og samfundet som helhed. Denne del af afgiften opkræves direkte hos arbejdsgiveren og beregnes på grundlag af de indbetalte ATP-bidrag omregnet til antallet af fuldtidsbeskæftigede i det foregående år.

Ad 2) Denne del af afgiften baseres på tilkendte erstatninger og mængodtgørelser for arbejdsulykker og erhvervssygdomme. Denne del af afgiften opkræves fra forsikringsselskaber, Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring samt selvforsikrede offentlige myndigheder og virksomheder i forhold til deres andele af godtgørelser for mén og erstatninger for erhvervs- evnetab tilkendt af Arbejdsskadestyrelsen efter lov om sikring mod følger af arbejdsskade i det år, hvor afgiften opkræves.

Denne del af afgiften er et signal om, at det har økonomiske konsekvenser, hvis man ikke prioriterer arbejdsmiljøarbejdet og dermed forebygger alvorlige arbejdsskader.

Også denne del af afgiften forventes at slå igennem på virksomhedsniveau. Det gælder i sagens natur i forhold til de selvforsikrede offentlige myndigheder og virksomheder, men også i forhold til den del af afgiften, som opkræves fra Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring og de private forsikringsselskaber.

Ved opkrævning af bidrag fra arbejdsgiverne til dækning af Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikrings andel af afgiften skal Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring efter forslaget fastsætte de enkelte sikringspligtige arbejdsgiveres bidrag ud fra arbejdsgiverens branchetilørsforhold, antal fuldtidsansatte og de forventede udgifter vedrørende den pågældende arbejdsgiver (jf. lov om sikring mod følger af arbejdsskade, § 53, stk. 2). Hvad angår den del af afgiften, der opkræves hos forsikringsselskaberne, forventes det, at forsikringsselskaberne også vil søge dækning for deres del af afgiften gennem de præmier, som de opkræver fra forsikringstagerne.

Det er således den samlede vurdering, at arbejdsmiljøafgiften i sig selv indeholder et incitament til at styrke arbejdsmiljøindsatsen på den enkelte virksomhed, og at den samlede incitamentspakke vil bidrage væsentligt til at nedbringe antallet af arbejdsskader som følge af et dårligt arbejdsmiljø.

2. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De administrative konsekvenser

Den beskæftigelsesbaserede del af afgiften beregnes og opkræves efter forslaget af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Dette forventes at give anledning til dels tilretning af eksisterende systemer i Arbejdsmarkedets Tillægspension, dels udvikling af nye supplerende systemer. Arbejdsmarkedets Tillægspension vurderer, at de løbende driftsomkostninger – når ordningen er kørt ind – vil udgøre omkring 9 mio. kr. årligt. Hertil kommer opstartsomkostninger i 2001.

Da afgiften opkræves én gang årligt, forventes opkrævningen ikke at påføre staten, kommuner og amtskommuner nævneværdige administrative byrder.

Den erstatningsbaserede del af afgiften foreslås beregnet og opkrævet efter samme model, som i dag anvendes i forbindelse med opkrævning af bidraget til arbejdsmarkedets parters arbejdsmiljøindsats, jf. § 68 i arbejdsmiljøloven. På den baggrund forventes beregning og opkrævning af afgiften ikke i væsentlig grad at lægge beslag på øgede ressourcer i staten.

Af samme grund forventes afgiften heller ikke at påføre kommuner og amtskommuner nævneværdige administrative byrder.

De økonomiske konsekvenser

Vurderet på grundlag af Danmarks Statistiks opgørelse af de fuldtidsbeskæftigede i perioden 3. kvartal 1999-2. kvartal 2000 vil statens bidrag til den beskæftigelsesbaserede del af afgiften udgøre 14 mio. kr., og kommunernes og amtskommunernes bidrag i alt 34 mio. kr.

Vurderet på grundlag af de tilkendte erstatninger i 1999 vil den offentlige sektors andel af de 280 mio. kr., som den erstatningsbaserede del af afgiften er fastsat til, udgøre i alt 80 mio. kr. Statens andel udgør 18 mio. kr., og kommunernes og amtskommuners andel i alt 62 mio. kr.

Da der er tale om en generel arbejdsgiverafgift, der påvirker de kommunale arbejdsgivere på samme måde som de private arbejdsgivere, skal kommuner og amtskommuner ikke kompenseres for de udgifter, som afgiften påfører dem. De kommunale parter er hørt herom samtidig med, at forslaget i øvrigt er sendt i høring.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

De administrative konsekvenser

Den beskæftigelsesbaserede del af afgiften, som opkræves af Arbejdsmarkedets Tillægspension, opkræves én gang årligt. Selve opkrævningen af afgiften forventes derfor ikke at påføre de private bidragsydere administrative byrder i nævneværdig grad.

Den erstatningsbaserede del af afgiften opkræves fra de private forsikringsselskaber og Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring samt selvforsikrede virksomheder. Afgiften forventes opkrævet efter samme model, som i dag anvendes i forbindelse med opkrævning af bidraget til arbejdsmarkedets parters arbejdsmiljøindsats, jf. § 68 i arbejdsmiljøloven. Det må forventes, at forsikringsselskaberne og Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring kan indarbejde opkrævning af præmier og bidrag til dækning af deres del af afgiften i de procedurer og forretningsgange, som de allerede har tilrettelagt. Opkrævningen af afgiften forventes således ikke i sig selv at påføre de private afgiftspligtige administrative byrder i nævneværdig grad.

De økonomiske konsekvenser

Vurderet på grundlag af Danmarks Statistiks opgørelse af de fuldtidsbeskæftigede i perioden 3. kvartal 1999-2. kvartal 2000 vil den private sektors bidrag til den beskæftigelsesbaserede del af afgiften udgøre i alt 92 mio. kr.

Vurderet på grundlag af de tilkendte erstatninger i 1999 vil den private sektors andel af de 280 mio. kr.,

som den erstatningsbaserede del af afgiften er fastsat til, udgøre i alt 200 mio. kr. Denne post indeholder 25 mio. kr., som ikke umiddelbart kan placeres på stat, kommuner, amtskommuner eller private. Det vurderes dog, at langt hovedparten af udgiften ligger hos de private arbejdsgivere.

4. De miljømæssige konsekvenser

Forslaget antages ikke at have væsentlige konsekvenser for det ydre miljø.

5. Forholdet til EU-retten

Det er Arbejdsministeriets udgangspunkt, at der med incitamentspakken, herunder særligt afgiftsdel, ikke er tale om statsstøtte i EF-traktatens forstand. Da der imidlertid foreligger en rimelig tvivl, og da det er Kommissionens kompetence at fortolke anvendelsesområdet for EF-traktatens forhold til EF-traktatens statsstøttebegreb, er der uformelt taget kontakt til Kommissionen med henblik på at afklare afgiftens forhold til EF-traktatens statsstøttebegreb.

6. Hørte myndigheder og organisationer

Følgende vil blive hørt om lovforslaget parallelt med forslagets fremsættelse i Folketinget:

- Alle øvrige ministerier
- Arbejdsmarkedets Tillægspension
- Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring
- Arbejdsmiljørådet
- Forsikring og Pension (forsikringsselskabernes brancheorganisation)
- De kommunale parter (om de kommunaløkonomiske konsekvenser)

F. t. l. om en generel arbejdsmiljøafgift

Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for a) stat, b) kommuner og amtskommuner	Det samlede bruttoprovenu til staten forventes at udgøre 420 mio. kr. årligt. På længere sigt må det forventes, at der sker en forbedring af arbejdsmiljøet og dermed et fald i antallet af arbejdsskader. Som følge heraf vil der ske et fald i de offentlige udgifter, der er forbundet med arbejdsskader.	Skønnet afgiftsbetaling: a) 32 mio. kr. årligt. b) 96 mio. kr. årligt. Skønnede udgifter til administrationsomkostninger i ATP: 9 mio. kr. årligt.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen nævneværdige konsekvenser
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	På længere sigt må det forventes, at der sker en forbedring af arbejdsmiljøet og dermed et fald i antallet af arbejdsskader. Som følge heraf vil der ske et fald i de udgifter, der er forbundet med arbejdsskader.	Skønnet afgiftsbetaling: 292 mio. kr.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen nævneværdige konsekvenser
Miljømæssige konsekvenser	Ingen væsentlige konsekvenser	
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Det er Arbejdsministeriets udgangspunkt, at der med incitamentspakken, herunder særligt afgiftsdelene, ikke er tale om statsstøtte i EF-traktatens forstand. Da der imidlertid foreligger en rimelig tvivl, er der taget en uformel kontakt til Kommissionen herom.	

De økonomiske konsekvenser for stat, kommuner, amtskommuner og erhvervslivet skal ses i sammenhæng med den kommende certificerings- og tilskudslov, hvorefter certificerede virksomheder vil kunne opnå tilskud til dækning af afgiften og – for mindre virksomheder – til certificeringsudgiften. Det forventede nettoprovenu til staten skønnes at udgøre 300 mio. kr. årligt.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Der henvises til forslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til stk. 1 og 2

De arbejdsgivere, der skal betale afgiften, er de arbejdsgivere, som på det tidspunkt, hvor afgiften forfalder til betaling, har ansat lønmodtagere, der er omfattet af Lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

I 2001 forventes afgiften opkrævet pr. 1. september, idet Arbejdsmarkedets Tillægspension ikke kan nå at foretage opkrævningen tidligere. For efterfølgende år fastsættes opkrævningstidspunktet ved bekendtgørelse, jf. § 3, stk. 4. For nærværende forventes afgiften opkrævet pr. 1. marts. Dette tidspunkt kan dog ændres, hvis der senere viser sig behov herfor, bl.a. med sigte på at opkræve afgiften samtidig med andre bidrag.

Afgiften opkræves på grundlag af de samlede ATP-bidrag, som arbejdsgiveren har indbetalt for sine ansatte for det år, der ligger forud for det år, hvor afgiften skal betales. Endvidere opkræves afgiften på grundlag af indbetalte ATP-bidragsrestancer for tidligere år (for så vidt angår det første år, henvises til bemærkningerne til § 10). De ATP-bidrag, som opkrævningen baseres på, er beregnet af arbejdsgiveren selv. Der kan således blive tale om efterregulering som følge af en efterfølgende kontrol fra Arbejdsmarkedets Tillægspension af, om der er indbetalt korrekt ATP-bidrag.

Til stk. 3

Bestemmelsen er bl.a. begrundet i, at udgiften ved at opkræve afgiften, når det handler om meget små beløb, kan overstige indtægten.

Til § 3

Til stk. 4

I den bekendtgørelse, der skal udstedes, vil der udover betalingsfrist, jf. selve lovteksten, bl.a. blive fastsat nærmere regler om opkrævnings- og forfaldstidspunkt, hvilke perioder der indgår i beregningerne, nærmere regler om indbetaling, udpantning m.v.

Til § 4

I lyset af, at afgiften baseres på indbetalte ATP-bidrag, er det naturligt, at det klageorgan, som i øvrigt behandler klager vedrørende beregning og opkrævning m.v. af ATP-bidrag, også behandler eventuelle klager over Arbejdsmarkedets Tillægspensions beregning og opkrævning m.v. af afgiften i medfør af §§ 2 og 3.

Efter § 28 i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension er der en klagefrist på fire uger.

Til § 5

Til stk. 1

Afgiften opkræves efter samme principper, som det bidrag på 45 mio. kr., der opkræves til dækning af arbejdsmarkedets parters arbejdsmiljøindsats efter arbejdsmiljølovens § 68. Der er dog den forskel, at erstatninger, der kan henføres til søfart og fiskeri, indgår i beregningen af arbejdsmiljøafgiften, mens de ikke indgår ved beregning og opkrævning af bidrag til partsindsatsen.

Afgiften baseres på de erstatninger, der er tilkendt i det år, hvor afgiften skal betales. En endelig opgørelse af de erstatninger, der er tilkendt i det år, hvor afgiften skal betales, foreligger imidlertid først året efter. Den afgift, der opkræves i det enkelte kalenderår, har derfor karakter af et a conto-beløb. En endelig afregning af afgiften sker således i forbindelse med opkrævning af a conto-beløbet i det efterfølgende kalenderår.

Arbejdsskadestyrelsen beregner således de enkelte afgiftspligtiges forholdsmæssige andel af de erstatninger, der er tilkendt i det kalenderår, der ligger forud for afgiftsåret. Denne beregning danner dels grundlag for en beregning af de afgiftspligtiges foreløbige andel af den samlede afgift på 280 mio. kr. i afgiftsåret, dels grundlag for en beregning af de afgiftspligtiges endelige andel af den samlede afgift for det foregående kalenderår.

Herefter opkræver Arbejdstilsynet den foreløbige afgift for det pågældende kalenderår. I samme forbindelse afregner Arbejdstilsynet de enkelte afgiftspligtiges endelige andele af afgiften for det foregående kalenderår.

Til stk. 2

De afgiftspligtige, er de samme, som efter § 68 i arbejdsmiljøloven, jf. dog bemærkningerne til stk. 1 vedrørende fiskeri- og søfartsområdet. I alt 75 har i år 2000 modtaget en opkrævning.

Til stk. 4

Beregningsgrundlaget for afgiften er det samme, som danner grundlag for beregning af bidrag til det 45 mio. kr.'s bidrag, som opkræves til finansieringen af arbejdsmarkedets parters arbejdsmiljøindsats efter § 68 i arbejdsmiljøloven, idet dog erstatninger, der er tilkendt på søfarts- og fiskeriområdet indgår ved beregningen af de enkelte afgiftspligtiges andel af afgiften.

Forinden Arbejdsskadestyrelsen fremsender grundlaget for opkrævning af afgiften til Arbejdstilsynet, hører Arbejdsskadestyrelsen bidragsyderne om de opgjorte erstatningsudgifter.

Til § 6

Til stk. 1

Afgiften opkræves af Arbejdstilsynet. Bidrag efter § 68 i arbejdsmiljøloven har hidtil været opkrævet af Arbejdsministeriet, men forventes fremover opkrævet af Arbejdstilsynet samtidig med afgiften.

Til stk. 4

I den bekendtgørelse, som arbejdsministeren bebyrder til at udstede, fastsættes nærmere regler om beregning og opkrævning af afgiften, jf. den i bemærkningerne til § 5, stk. 1, beskrevne procedure vedrørende beregning og opkrævning af a conto-beløb i »afgiftsåret« og den endelige afregning i det efterfølgende kalenderår. Der henvises også til den proces, der er beskrevet vedrørende opkrævningen af bidraget til finansiering af partsindsatsen i § 2 i bekendtgørelse nr. 863 af 5. december 1998.

Til § 7

Til stk. 1

Det forventes, at forsikringsselskaberne gennem deres præmier til virksomhederne (forsikringstagerne) vil søge dækning for det bidrag, som forsikringsselskaberne skal bidrage med efter § 5.

Til stk. 3

Hensigten med afgiften er at ansøre virksomheder i brancher med mange arbejdsskader, der udløser erstatninger efter lov om sikring mod følger af arbejdsskade, til at forbedre arbejdsmiljøet og forebygge, at der opstår sådanne alvorlige skader. Derfor foreslås det, at Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring (AES) i sin opkrævning af bidrag fra de sikringspligtige arbejdsgivere til dækning af det bidrag, som AES skal betale efter denne lov, skal følge samme fremgangsmåde, som fremgår af § 53, stk. 2, i lov om sikring mod følger af arbejdsskade fx gennem en procentuel forhøjelse af de eksisterende bidrag efter denne bestemmelse.

Det fremgår af denne bestemmelse, at bestyrelsen for AES fastsætter størrelsen af bidragene ud fra arbejdsgiverens tilhørsforhold til en branche, arbejdsgiverens beregnede antal fuldtidsansatte og de forventede udgifter vedrørende den pågældende arbejdsgiver.

Til § 10

Den afgift, der opkræves i 2001, vil alene omfatte beskæftigelsen efter 1. januar 2000. Der vil således ikke indgå ATP-bidragsrestancer fra tidligere kalenderår i beregningen af afgiften.

Til lovforslag nr. L 100. Skriftlig fremsættelse (10. november 2000)

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om en generel arbejdsmiljøafgift.

(Lovforslag nr. L 100).

Lovforslaget er en opfølgning på aftale om Finansloven for 2001 mellem regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten. Som led i aftalen skal der indføres en arbejdsmiljøafgift.

Lovforslaget om en arbejdsmiljøafgift skal ses som et element i en samlet incitamentspakke på arbejdsmiljøområdet, der skal tilskynde virksomhederne til at styrke deres arbejdsmiljøindsats.

Regeringen har siden 1993 styrket arbejdsmiljøindsatsen, bl.a. med Handlingsprogrammet for et Rent Arbejdsmiljø år 2005 og Handlingsplanen for forbedring af arbejdsmiljøet fra 1999.

Alligevel er antallet af arbejdsskader stadig for højt. Regeringen vil derfor søge gennemført en samlet incitamentspakke på arbejdsmiljøområdet for at nedbringe antallet af arbejdsskader og den generelle nedslidning på arbejdsmarkedet.

Incitamentspakken har i sammenhæng hermed tre overordnede formål:

For det *første* at bidrage til at give den enkelte lønmodtager et sikkert og sundt arbejdsmiljø, så lønmodtageren kan påtage sig arbejde uden risiko for sit helbred.

For det *andet* at bidrage til, at offentlige midler anvendes så hensigtsmæssigt som muligt. De offentlige kasser påføres hvert år store omkostninger på grund af en mangelfuld arbejdsmiljøindsats. Blandt de mest iøjnefaldende omkostninger er førtidspensioneringer og hospitalsudgifter.

For det *trede* at bidrage til realiseringen af regeringens målsætning om en fortsat vækst i ar-

bejdsstyrken. En tilstrækkelig stor arbejdsstyrke er en afgørende forudsætning for Danmarks fortsatte økonomiske vækst og dermed grundlaget for fremtidens velfærd. I en situation, hvor tilgangen til arbejdsmarkedet bliver mindre, er en styrket arbejdsmiljøindsats en af forudsætningerne for at nå denne målsætning.

Incitamentspakken skal medvirke til at fremme disse tre formål ved at give den enkelte virksomhed økonomiske tilskyndelser til ad frivillighedens vej at skabe et ordentligt arbejdsmiljø, samtidig med at der skabes bedre sammenhæng mellem arbejdsmiljøbelastning og udgiftsbyrde.

Det grundlæggende princip i arbejdsmiljøindsatsen er, at det er på virksomhederne arbejdsmiljøet skal sikres. Derfor er det også virksomhederne, der skal tilskyndes til at styrke indsatsen.

Dette princip ligger til grund for incitamentspakken, der består af tre elementer:

1. En arbejdsmiljøafgift,
2. En certificerings- og tilskudsordning, og
3. Et gebyrbelagt tilsyn

Det skal understreges, at da der er tale om en incitamentspakke, medfører pakken ikke meromkostninger for virksomheder med et særligt godt arbejdsmiljø udover i nogle tilfælde udgiften til at blive certificeret.

I dag fremsætter jeg lovforslaget vedrørende en arbejdsmiljøafgift. Arbejdsmiljøafgiften er efter lovforslaget sammensat af to dele:

- En afgift baseret på antallet af fuldtidsbeskæftigede, og
- en afgift baseret på godtgørelser og erstatninger tilkendt af Arbejdsskadestyrelsen.

Med kombinationen af de to dele sikres på den ene side, at afgiften afspejler de alvorligste arbejdsskader og på den anden side, at afgiften tilskynder til en styrket indsats i forhold til hele arbejdsmarkedet.

Lovforslaget, der fremsættes i dag, indeholder således i sig selv incitament til at styrke arbejdsmiljøindsatsen på den enkelte virksomhed. Men de økonomiske incitament slår for alvor igennem, når den samlede incitamentspakke er gennemført. Jeg skal derfor opfordre Folketinget

til at se lovforslaget som en del af den samlede incitamentspakke.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkninger hertil, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.